

Minimalne standardy digitalizacji w projektach NPRH.

Zalecenia Centrum Kompetencji Biblioteki Narodowej.

1. Zaleca się unikanie przetwarzania obrazu cyfrowego powstającego w procesie digitalizacji. Ze względu na specyfikę digitalizacji i niezbędne procesy obróbki surowych informacji pochodzących z urządzeń skanujących w oprogramowaniu sterującym tych urządzeń, definicja terminu „obraz nieprzetworzony” jest niejednoznaczna. W kontekście uzyskiwania plików źródłowych tworzenie obrazów nieprzetworzonych rozumiane jest jako wynik całokształtu działania podmiotów realizujących digitalizację, wyrażonego w staraniu uzyskania możliwie najwierniejszego odwzorowania oryginału. Zatem przykładowo korekta barw obrazu cyfrowego prowadząca do uzyskania właściwego odwzorowania wzorca kolorów zeskanowanego wraz obiektem (z uwzględnieniem profili kolorów sprzętu kontrolnego) nie będzie interpretowana jako przetwarzanie, zaś cyfrowe wyostrzenie powodujące, że tekst jest czytelniejszy niż na oryginale będzie przetwarzaniem.

2. Należy traktować wymienione w tym dokumencie parametry jako minimalne. Dodatkowe informacje dotyczące warunków technicznych zawarte są w opracowaniu „Standardy techniczne digitalizacji” dostępnym na stronie: www.bn.org.pl/download/document/1342175830.pdf. W razie potrzeby możliwy jest kontakt e-mail z Centrum Kompetencji BN pod adresem centrum.kompetencji@bn.org.pl

Minimalne parametry techniczne plików cyfrowych, będących wynikiem digitalizacji:

a) Dla tekstów drukowanych (niezawierające ilustracji książki, gazety oraz czasopisma, a także monochromatyczne rysunki oraz mapy, nuty, dokumenty urzędowe, normy, monitory, rozporządzenia itp., maszynopisy, prace licencjackie, magisterskie, doktorskie):

1. Format: TIFF 6.0 (dopuszcza się kompresję bezstratną)
2. Rozdzielczość: 300 ppi (pikseli na cal).
3. Bity na piksel: 8-bitowa skala szarości lub 8 bitów na kolor, 24 bity RGB
4. Przestrzeń barw: profil szarości gamma 2,2 lub Adobe RGB 1998

b) Teksty drukowane z ilustracjami oraz rysunki, grafiki i fotografie monochromatyczne:

1. Format: TIFF 6.0 (dopuszcza się kompresję bezstratną)
2. Rozdzielczość: 300 ppi.
3. Bity na piksel: 8-bitowa skala szarości (oryginały monochromatyczne) lub 8 bitów na kolor, 24 bity RGB (oryginały kolorowe)
4. Przestrzeń barw: profil szarości gamma 2,2 lub Adobe RGB 1998

c) Odbitki fotograficzne barwne, mapy, rysunki i grafiki kolorowe, miedzioryty, drzeworyty, rękopisy, inkunabuły i stare druki:

1. Format: TIFF 6.0 (dopuszcza się kompresję bezstratną)
2. Rozdzielczość: 300 ppi, lecz nie mniej niż 3000 pikseli na dłuższym wymiarze
3. Bity na piksel: 8-bitowa skala szarości (oryginały monochromatyczne) lub 8 bitów na kolor, 24 bity RGB (oryginały kolorowe)
4. Przestrzeń barw: Adobe RGB 1998

d) Mikrofilmy:

1. Format: TIFF 6.0 (dopuszcza się kompresję bezstratną)
2. Rozdzielczość: jak dla mikrofilmowanego oryginału w granicach przenoszenia jego cech przez mikrofilm
3. Bity na piksel: 8-bitowa skala szarości
4. Przestrzeń barw: profil szarości gamma 2,2

Wskazane jest regularne, zgodne z zaleceniami producenta, przeprowadzanie kalibracji i profilowania sprzętu digitalizacyjnego, a także stosowanie wzorników barwnych (wzorców szarości) w celu umożliwienia kontroli wierności cyfrowej reprodukcji barw, a także używanie dobrej jakości monitora służącego do prac digitalizacyjnych i regularne prowadzenie prawidłowej jego kalibracji zgodnie z zaleceniami producenta.

Formaty plików z zawartością cyfrową będących wynikiem digitalizacji

1. Formatem plików, w którym BN przyjmuje obiekty będące wynikiem digitalizacji jest TIFF zgodny z opisem wersji 6.0 lub ISO 12234-2. Dopuszcza się wyłącznie pliki jednostronicowe, zawierające jeden obraz rastrowy będący bezpośrednim wynikiem reprodukcji obiektów oryginalnych za pomocą urządzeń digitalizujących.
2. Skuteczne przekazanie obiektów do BN jest warunkowane dostarczeniem plików opisanych w punkcie 1 nazywanych dalej plikami źródłowymi.
3. W szczególnych przypadkach BN może zdecydować o przyjęciu i przechowywaniu również plików pochodnych obiektów towarzyszących plikom źródłowym w formacie innym niż TIFF.
4. Odstępstwa od zasad opisanych w niniejszym punkcie wymagają wcześniejszej zgody ze strony BN wyrażonej na piśmie lub w wiadomości e-mail.
5. W przypadku plików natywnie cyfrowych (born-digital) wymagany jest wcześniejszy kontakt z BN przez e-mail w celu ustalenia dalszych kroków.

Zakup sprzętu digitalizacyjnego

W przypadku zamiaru przeprowadzenia zakupu sprzętu digitalizacyjnego, wskazane jest wzięcie pod uwagę możliwości przeprowadzenia obiektywnych pomiarów takich parametrów technicznych urządzeń jak rzeczywista rozdzielczość optyczna, wierność barwna, szybkość pracy, zależnie od zakładanych w projekcie digitalizacyjnym potrzeb.

W razie potrzeby możliwy jest kontakt e-mail z Centrum Kompetencji BN centrum.kompetencji@bn.org.pl